

jištění úvěru, nemůže býti na závalu platnosti dodatečné úmluvy, již se o směnce po vrácení motocyklů u firmy Sch. a spol. ponechané mezi stranami stala dohoda, že směнка ta sloužiti má ke krytí úvěru poskytnutého Karlu K-ovi firmou Sch. a spol.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, vytýkající rozsudku odvolacího soudu jen nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čis. 4 c. ř. s.), není oprávněno. Jak již nejvyšší soud opětovně vyložil (srov. rozh. čis. 5863 a 5923 sb. n. s.), nevzniká blankoskripturním aktem (podpisem biankosměnky směnečníkem) ještě směnečný závazek, nýbrž jeho vznik jest závislým na potestativní výmince dodatečného vyplnění směnky. Dokud nebyl blanket vyplněn, není tu směnky, totiž skriptury vykazující všechny podstatné náležitosti § 3 směn. zák., a nemůže býti řeči o směnečném závazku akceptantově. I když přijatel, podepsav blanket, odevzdal ho třetí osobě se zmocněním, ať výslovně ať mlčky projeveným, by blanket vyplnila, čímž se s jeho strany stalo vše, čeho třeba k uskutečnění směnečného závazku, nelze ještě mluvit o směnce, dokud blanket nebyl vyplněn. Kdyby tedy přejímatel blanketu vrátil jej nevyplněný zpět, pozbyl by blanket v poměru mezi ním a akceptantem veškerého významu. Právě tak pozbyla významu biancosměnka, jež byla určena ke krytí pohledávky z určitého právního poměru, byl-li tento právní poměr bez jejího použití jako směnky (t. j. po dodatečném vyplnění) zlikvidován, stavši se bezpředmětnou. Odevzdal-li by tedy akceptant též blanket znovu ke krytí pohledávky z jiného právního důvodu, ať témuž věřiteli ať osobě jiné, nebylo by lze majiteli namítati, vyplnil-li blanket na směnku a ji zažaloval, že směnka byla již konsumována, neboť, dosud tu směnky nebylo a blanket se stal směnkou teprve po odevzdání za účelem nového krytí a vyplněním na směnku. Totéž musí platiti i tehdy, nebyl-li sice nevyplněný blanket vrácen, ale jeho přejímatel i odevzdatel se dohodli, že biancosměnka má krytí jiný dluh, neboť stav jest též, jako kdyby byl přejímatel blanketu po dohodě odevzdateli blanket vrátil a hned zase ke krytí jiného dluhu znovu převzal. Jde tedy jen o zkrácený postup při poskytnutí nového krytí. Tak tomu bylo podle zjištění nižších soudů i v souzeném případě, kde podle výslovné dohody mezi Karlem K-em a zástupcem firmy Sch. a spol. byla nevyplněná směnka Karlem K-em původně odevzdána firmě Sch. a spol. k zajištění vrácení vypůjčených motocyklů (vlastně ke krytí jich hodnoty) a, když motocykly byly vráceny, ponechána nadále ke krytí úvěru poskytnutého Karlu K-ovi.

Čís. 11217.

Dekret advokátní komory, jímž byl advokát ustanoven substitutem zesnulého advokáta nenahrazuje ani plnou moc ani zřízení zástupce chudých pro určitý spor ve smyslu § 66 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1931, Rv II 536/30.)

Nejvyšší soud vyřizuje žalobcovo dovolání, vrátil spisy s upozorněním, že Dr. B., který za žalující stranu podal dovolání, nemá ve spisech plné moci a dovolával se jen dekretu mor. advokátní komory ze dne 11. dubna 1929, jímž byl ustanoven substitutem zesnulého Dr. S-a, který dříve zastupoval žalobkyni. Tento dekret všeobecné povahy nemůže však nahraditi ani plnou moc ani zřízení zástupce chudých pro tento spor ve smyslu § 66 c. ř. s. Budiž proto ihned zařízeno, by byly vyžádány a ke spisům připojeny buď plná moc pro Dr. B-a neb opatření výboru advokátní komory ve smyslu § 66 druhé věty c. ř. s. (§ 8 a násl. nař. min. sprav. ze dne 15. ledna 1917, čís. 32 ř. zák.).

Čís. 11218.

Postižní nárok rukojmí proti hlavnímu dlužníku (§ 1358 obč. zák.) nepromlčuje se v tříleté promlčecí lhůtě § 1489 obč. zák., nýbrž v obecné promlčecí lhůtě.

(Rozh. ze dne 4. prosince 1931, Rv II 539/30.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaných zaplacení toho, co za ně zaplatila jako ručitelka. Žalovaní namítli, že žalovaná pohledávka zanikla promlčením, ježto prý jde o náhradu škody z nesplnění smluvního závazku a pro uplatňování takových žalob platí ve smyslu § 1489 obč. zák. tříletá lhůta promlčecí a, poněvadž škoda vznikla 1. lednem 1924, jest žaloba dne 28. srpna 1929 podaná promlčena. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Odvolatelé uvádějí, že žalobní nárok jest prý po rozumu § 1489 obč. zák. promlčen, poněvadž se žaloba domáhá náhrady nákladů, jež žalující strana vynaložila za žalovanou stranu na základě svého rukojemství, takže žalující strana zaplatila dluh, který byla povinna žalovaná strana podle zákona zaplatiti, nýbrž podle smlouvy, že následkem placení dluhu žalující stranou zanikla pohledávka věřitelky a proměnila se v náhradní pohledávku žalující strany na náhradu nákladů proti straně žalované, že podle § 1367 obč. zák. zaniká rukojemská smlouva, nebyla-li pojištěna zástavou do tří let po smrti rukojmího za určitých okolností, z čehož se dovozuje, že se prý i nárok žalobní z toho důvodu obdobně promlčel do tří let, že tu jest tedy použití § 1489 obč. zák., poněvadž jde o náhradu. I když jest snad správné, že tu nejde o případ, na který by se dalo použití ustanovení § 1042 obč. zák., není správný názor odvolání, že se nárok rukojmího, o nějž tu jde, promlčuje do tří let. I nauka (viz Ehrenzweig sv. II/1 str. 78) i praxe (rozh. býv. Nejv. s. ze dne 16. června 1853, sb. čís. 6724, ze dne 31. května 1892 sb. čís. 197, ze dne 28. srpna 1902 sb. VI. čís. 2557 a mn. j.) uznávají, že v takových případech neplatí tříletá promlčecí doba § 1489 obč. zák., nýbrž třicetiletá doba. Ustanovení § 1367 obč. zák. nemá s tímto případem nic společného, poněvadž jedná o poměru mezi rukojmím a věřitelem, nikoliv o poměru mezi rukojmím a hlavním dlužníkem, v jehož prospěch rukojmí ručí, jako v tomto případě.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.